

[Hauch.]

slaget i udvalget og efter udvalgsbehandlingen tage stilling til dets videre behandling.

Der er et par enkelte ting, jeg i denne forbindelse vil fremdrage. Den tilbagevirkende kraft, som loven vil få, og som jo i høj grad forøger værdien af den for tjenestemændene, vil, når den kommer til at virke ude omkring i kommunerne, betyde en væsentlig belastning for kommunernes økonomi, fordi den kommer på så sent et tidspunkt i et regnskabsår.

Jeg sagde før, at den højtærede finansminister kan henvise til, at han kommer med et forslag, som han har organisationernes tilslutning til. Der er indgået et forlig mellem den højtærede finansminister og organisationerne. Dernæst er dette forlig blevet forelagt rigsdagen, og er blevet forelagt rigsdagen således, at arbejdet skal fremskyndes — lovforslaget blev først fremsat i går. Om det nu er den rigtige fremgangsmåde: gang på gang at træffe aftaler med organisationer og derefter fremsætte lovforslag for rigsdagen, kan vist diskuteres.

Den højtærede finansminister vil måske sige, at hvis han havde henvendt sig til de forskellige partiers formænd og sagt, at dette problem forelå, og samtidig spurgt, hvilken stilling partierne ville tage til det, ville han fra formændenes side have fået den meddelelse, at det måtte man tage stilling til, når man havde set resultatet af forhandlingen. Men i hvert fald ville den højtærede finansminister ved at drøfte spørgsmålet med rigsdagens partier på et tidligere tidspunkt have fået en klar tilkendegivelse af partiernes stilling, om ikke til de konkrete ting i lovforslaget så dog til dets politiske betydning i al almindelighed, og det er jo muligt, at dette kunne have betydet noget for den højtærede finansminister under hans forhandling.

I udvalget vil vi også gerne med den højtærede finansminister nærmere drøfte betimeligheden af nu 14 måneder efter gennemførelsen af tjenestemandsløven af 1946 at pille ved 40 års aldersgrænsen, et princip, man dengang forlod, men som man nu ved dette forslag genindfører.

Med disse bemærkninger skal jeg som sagt tilsige mit partis medvirken i udvalgsarbejdet og udtale, at vi først efter udvalgsarbejdet vil være i stand til at tage stilling til lovforslaget som helhed.

Karl Olsen: Gennem dagspressen har det høje tings medlemmer i de sidste dage kunnet følge de forhandlinger, der i finansministeriet er ført mellem den højtærede

finansminister og de forhandlingsberettigede statstjenestemandorganisationer. Vi har fået at vide, at der er sluttet et forlig, det forlig, der nu er lagt på rigsdagens bord i form af forslag til lov om midlertidigt løntillæg til statens tjenestemænd m. fl.

Jeg vil gerne herom gøre den bemærkning, at det kan ikke undgås, at der i store kredse af befolkningen efterhånden breder sig den forestilling, at rigsdagen, den lovgivende magts, den bevilgende magts myndighed herved til en vis grad sættes ud af spillet. Det føles hos mange, som om rigsdagens tiltræden af et sådant forlig er af mere formel karakter.

Jeg vil til indledning gerne understrege, at mit parti ikke kan betragte sin medvirken til dette lovforslags gennemførelse som værende af formel karakter. Mit parti må betragte de forhandlinger, der er ført, som værende af vejledende karakter, og mener, at den endelige udformning fuldt og helt må ligge hos rigsdagen.

Må jeg desuden gøre den bemærkning, at disse forhandlinger mellem den højtærede finansminister og repræsentanter for statstjenestemandorganisationerne erfaringsmæssigt resulterer i afgørelser, der betragtes som præcedens for den lønpolitik, som kommunerne og en række koncessionerede selskaber og andre lignende institutioner kommer til at følge. Bliver resultatet heraf ikke, at f. eks. den forhandlingsret, som kommunale tjenestemænd landet over har i forhold til deres respektive kommuner, bliver illusorisk? Det er mit partis opfattelse, at denne kommunale forhandlingsret mister noget af sin betydning herigennem, og det er derfor mit partis agt, når dette lovforslag kommer i udvalg, at forlange samråd med den højtærede indenrigsminister for af ham at få at vide, hvorvidt det er hans hensigt at binde kommunernes lønpolitik til statens, eller om han vil tillade kommunerne at føre en lønpolitik, der går ud over statens. Vi har i de senere åringer set, at kommunerne nivellerer tjenestemandslønningerne nedad ved at slette hidtil gældende kommunale løntillæg, i de fleste tilfælde stærkt støttet eller direkte opfordret hertil af indenrigsministeriet.

Jeg vil herefter gerne gøre nogle bemærkninger om det konservative folkepartis principielle stilling til statstjenestemændenes lønforhold. Mit partis tidligere ordfører i lønningssager i dette ting, nu afdøde kommandør Westermann, har ofte gjort disse betragtninger gældende, men jeg tvinges til påny at fremføre dem her på grund af den agitation, der ofte fra andenside sættes ind